

Recenzja

**dorobku naukowego, twórczego, dydaktycznego i organizacyjnego
Pana dr hab. Roberta Rogali, prof. UMK - w związku z postępowaniem
o nadanie tytułu profesorskiego**

Profesor zw. dr hab. Iwona Szmelter

Warszawa, 19.11.2018

Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie
Wydział Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki
ul. Wybrzeże Kościuszkowskie 37 00-370 Warszawa

Dane wstępne

Niniejszą opinię przedstawiam na podstawie wyznaczenia recenzenta przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów w Warszawie w oparciu o pismo prof. dr hab. Elżbiety Basiul, Pani Dziekan, WSP UMK w Toruniu z dnia 14.09.2018. Dr hab. Robert Rogala prof. UMK jest pracownikiem naukowo-dydaktycznym Zakładu Konserwacji Malarstwa i Rzeźby Polichromowanej, w Instytucie Zabytkoznawstwa i Konserwatorstwa na Wydziale Sztuk Pięknych UMK w Toruniu. Ze względu na różnorodność i interdyscyplinarność jego dorobku na polu konserwacji-restauracji zabytków z zainteresowaniem zapoznałam się z dokumentacją w sprawie postępowania o nadanie tytułu profesora. Przedstawione dokumenty informują o spełnieniu wymagań przez kandydata, tj. zawierają:

- a) potwierdzone kopie dokumentów stwierdzających posiadanie stopni doktora(2002) i doktora habilitowanego(2009); b) treściwy autoreferat przedstawiający osiągnięcia naukowe i artystyczne,
- c) informację o osiągnięciach w zakresie opieki naukowej i kształcenia młodej kadry, w tym o ukończonym jednym przewodzie doktorskim w którym kandydat pełnił funkcję promotora a dwóch w trakcie (promotor, opiekun naukowy), d) o działalności popularyzującej naukę, w języku polskim i angielskim; e) ankietę oceny osiągnięć naukowych po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego, f) liczne skrócone dokumentacje i wizualizacje najwybitniejszego dzieła konserwatorskiego.

Twórczy dorobek artystyczno-konserwatorski

Znaczenie jak i ilość zrealizowanych dzieł konserwatorskich są imponujące, przy czym zwraca uwagę wysoka nośność merytoryczną prac przez Niego prowadzonych lub wykonanych zespołowo. Należy tu

Isst

zaznaczyć, że charakter zbiorowy wykonawstwa dzieł przy istotnej roli osoby prowadzącej w niczym nie umniejsza dorobku autora prowadzącego projekt, gdyż taka jest specyfika dużych prac konserwatorskich, zwłaszcza dotyczących obiektów wielkoformatowych i wykonywanych w terenie. W latach 2009-2018 był autorem lub współautorem prac konserwatorsko-restauratorskich i dokumentacji 41 obiektów zabytkowych, głównie przy polichromiach ściennych i drewnianych obiektach polichromowanych. Wyróżniającym się projektem są prace we wnętrzu kościoła pw. Św. Stanisława Kostki w Chwarszczanach, dawnej kaplicy użytkowanej przez zakony rycerskie templariuszy, joannitów i krzyżaków, a następnie protestantów. Autor przedstawia 41 dzieł po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego wraz z dokumentacjami, przykładowo:

- Rogal R. (autor prac konserwatorskich, restauratorskich i dokumentacji), transfer, konserwacja, restauracja i dokumentacja prac przy archeologicznych profilach ziemnych ze stanowiska na Ostrowie Tumskim w Poznaniu. Toruń 2009
- Opracowanie dokumentacja prac konserwatorskich i restauratorskich XVIII-wiecznej ambony z kościoła p.w. św. Michała Archanioła w Białym Borze, parafia rzymsko-katolicka p.w. NMP Królowej Polski w Białym Borze 2010; Dokumentacja prac konserwatorskich i restauratorskich przy polichromii ściennej na fasadzie cerkwi p.w. Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy w Białym Borze 2010
- Konserwacja i restauracja oraz dokumentacja prac przy wewnętrznych ścianach prezbiterium (malowidła ścienne, tynki, elementy ceramiczne) kościoła filialnego p.w. św. Stanisława Kostki w Chwarszczanach, Parafia Rzymskokatolicka p.w. Wniebowzięcia NMP w Sarbinowie, woj. zachodniopomorskie, 2013 r.

Dla pozytywnej oceny prac w wielu przypadkach istotna jest innowacyjność dzieł, zwłaszcza prac konserwatorskich we współpracy z archeologami oraz trudnych transferów malowideł ściennych. Innowacyjna technologia transferu archeologicznych profili ziemnych została zastosowana w Rezerwacie Archeologicznym *Genius loci* na Ostrowie Tumskim w Poznaniu. W latach 2009-2011 dr hab. R. Rogal spełniał autorski nadzór nad pracami konserwatorskimi na zlecenie Muzeum Narodowego w Poznaniu a projekt był realizowany ze środków Unii Europejskiej. Horyzont zainteresowań autora obejmuje także badania najnowszej spuścizny sztuki - konsekwencji błędów technologicznych autorów konserwowanych zabytków sztuki współczesnej, np. w cerkwi w Białym Borze.

Dorobek naukowo-konserwatorski

Do godnych podkreślenia pozytywów dorobku naukowego kandydata należy interdyscyplinarna tematyka artykułów publikowanych w renomowanych czasopismach, istotne dla dziedzictwa kultury

miejsca realizacji konserwatorskich w kraju i zagranicą a także ich wysoka punktacja. Spośród ogółem ponad 40 publikacji autora a 18 prac po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego (6 samodzielnych i 12 we współautorstwie) wymieniam przykładowo:

- Rogal Robert: *Washi kozo i funori* jako materiały do licowania przenoszonych malowideł ściennych. - Acta Universitatis Nicolai Copernici. Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo, Z. 42 2011. S. 71-96, il.; streszcz. ang. Punktacja ministerstwa: 10.000
- Bartz Wojciech, Rogoż Jarosław, Rogal Robert, Cupa Adam, Szroeder Paweł: Characterization of historical lime plasters by combined non-destructive and destructive tests : the case of the sgraffito in Bożnów (SW Poland). - Charakterystyka historycznych wapiennych tynków połączonych nieniszczącymi i niszczącymi testy: przypadek sgraffito w Bożnowie (SW Polska). Construction and Building Materials, Vol. 30 2012. S. 439-446, il., tab., wykr. Czasopismo umieszczone na Liście Filadelfijskiej, wskaźnik Impact Factor ISI: 2.293 Punktacja ministerstwa: 35.000
- Rogal Robert, Żychska Anna: Nanotechnologia : perspektywy i osiągnięcia w badaniach i konserwacji dzieł sztuki. - Acta Universitatis Nicolai Copernici. Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo, Z. 45 2014. S. 543-567, il., wykr.; streszcz. ang. Punktacja : 10.000

Dorobek dydaktyczny,

Na Wydziale Sztuk Pięknych UMK kandydat prowadzi wykłady, ćwiczenia, konwersatoria i seminaria, w tym wykłady *Konserwacja i restauracja malarstwa ściennego*, obowiązkowe dla studentów specjalności konserwacja i restauracja malarstwa i rzeźby polichromowanej, wykłady *Problematyka konserwatorska malowideł* dla wszystkich studentów UMK. Dla uczestników Podyplomowych Studiów Ochrony i Zarządzania Kolekcją Muzealną prowadzi wykłady pt. *Problematyka konserwacji i ekspozycji malowideł ściennych w muzeach*. dla studentów kierunku Malarstwo (w Instytucie Artystycznym Wydziału Sztuk Pięknych UMK) wykłady *Historia malarstwa w architekturze*. Liczne nadzorowanie ćwiczeń kursowych, prowadzenie prac magisterskich oraz doktorskich uzupełnia ten dorobek. Wypromował jednego doktora (A. Lament-Kosińska, 2017), aktualnie jest promotorem drugiej osoby przygotowującej rozprawę od 2017 (M. Kapka) i opiekunem naukowym trzeciej osoby (A. Żychska), uczestniczki studiów doktoranckich.

Inne prace - spośród wielu prac najbardziej cenię nagrody na wystawach konserwatorskich, udział kandydata w pracach komitetach konferencji w UMK. Od 2012 roku powołanie na Rzecznawcę Ogólnopolskiej Rady Konserwatorów Dzieł Sztuki przy ZPAP, a od 2013 roku jest Rzecznawcą Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jako rzeczoznawca wykonywał ekspertyzy na zlecenie instytucji państwowych, jak Biuro Stołecznego Konserwatora Zabytków w Warszawie, Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Szczecinie, Sąd Rejonowy w Hawie.

Rnt

miejsca realizacji konserwatorskich w kraju i zagranicą a także ich wysoka punktacja. Spośród ogółem ponad 40 publikacji autora a 18 prac po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego (6 samodzielnych i 12 we współautorstwie) wymieniam przykładowo:

- Rogal Robert: *Washi kozo i funori* jako materiały do licowania przenoszonych malowideł ściennych. - Acta Universitatis Nicolai Copernici. Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo, Z. 42 2011. S. 71-96, il.; streszcz. ang. Punktacja ministerstwa: 10.000
- Bartz Wojciech, Rogoż Jarosław, Rogal Robert, Cupa Adam, Szroeder Paweł: Characterization of historical lime plasters by combined non-destructive and destructive tests : the case of the sgraffito in Bożnów (SW Poland). - Charakterystyka historycznych wapiennych tynków połączonych nieniszczącymi i niszczącymi testy: przypadek sgraffito w Bożnowie (SW Polska). Construction and Building Materials, Vol. 30 2012. S. 439-446, il., tab., wykr. Czasopismo umieszczone na Liście Filadelfijskiej, wskaźnik Impact Factor ISI: 2.293 Punktacja ministerstwa: 35.000
- Rogal Robert, Żychska Anna: Nanotechnologia : perspektywy i osiągnięcia w badaniach i konserwacji dzieł sztuki. - Acta Universitatis Nicolai Copernici. Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo, Z. 45 2014. S. 543-567, il., wykr.; streszcz. ang. Punktacja : 10.000

D o r o b e k d y d a k t y c z n y,

Na Wydziale Sztuk Pięknych UMK kandydat prowadzi wykłady, ćwiczenia, konwersatoria i seminaria, w tym wykłady *Konserwacja i restauracja malarstwa ściennego*, obowiązkowe dla studentów specjalności konserwacja i restauracja malarstwa i rzeźby polichromowanej, wykłady *Problematyka konserwatorska malowideł* dla wszystkich studentów UMK. Dla uczestników Podyplomowych Studiów Ochrony i Zarządzania Kolekcją Muzealną prowadzi wykłady pt. *Problematyka konserwacji i ekspozycji malowideł ściennych w muzeach*. dla studentów kierunku Malarstwo (w Instytucie Artystycznym Wydziału Sztuk Pięknych UMK) wykłady *Historia malarstwa w architekturze*. Liczne nadzorowanie ćwiczeń kursowych, prowadzenie prac magisterskich oraz doktorskich uzupełnia ten dorobek. Wypromował jednego doktora (A. Lament-Kosińska, 2017), aktualnie jest promotorem drugiej osoby przygotowującej rozprawę od 2017 (M. Kapka) i opiekunem naukowym trzeciej osoby (A. Żychska), uczestniczki studiów doktoranckich.

I n n e p r a c e - spośród wielu prac najbardziej cenię nagrody na wystawach konserwatorskich, udział kandydata w pracach komitetach konferencji w UMK. Od 2012 roku powołanie na Rzecznawcę Ogólnopolskiej Rady Konserwatorów Dzieł Sztuki przy ZPAP, a od 2013 roku jest Rzecznawcą Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jako rzeczoznawca wykonywał ekspertyzy na zlecenie instytucji państwowych, jak Biuro Stołecznego Konserwatora Zabytków w Warszawie, Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Szczecinie, Sąd Rejonowy w Hławie.

Wyróżnienia i nagrody

Kandydat był wielokrotnie nagradzany: indywidualne wyróżnienie Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu za osiągnięcia uzyskane w dziedzinie naukowo-badawczej i artystycznej w 2008 roku. (Przyznane w 2009 r.)/ nagroda indywidualna III stopnia Rektora UMK w Toruniu za osiągnięcia w dziedzinie naukowo-badawczej uzyskane w 2009 r. (przyznana w 2010 r.)/ indywidualne Wyróżnienie Rektora UMK w Toruniu za osiągnięcia w działalności organizacyjnej w roku akademickim 2009-2010. (Przyznane w 2010 r.)/wyróżnienie Rektora UMK w Toruniu za osiągnięcia w działalności organizacyjnej w roku akademickim 2010-2011. (Przyznane w 2010 r.)/Medal Komisji Edukacji Narodowej za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania przyznany przez Ministra Edukacji Narodowej w 2011 r./ Nagroda zespołowa III stopnia za osiągnięcia uzyskane w działalności organizacyjnej w 2010 r. (Przyznana w 2011 r.)/wyróżnienie zespołowe Rektora UMK w Toruniu za osiągnięcia w działalności organizacyjnej w roku akademickim 2011-2012. (Przyznane w 2011 r.)/nagroda jubileuszowa za 25 lat pracy (przyznana w 2015 r.); zespołowa Nagroda Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu II stopnia za osiągnięcia uzyskane w dziedzinie naukowo-badawczej w 2015 r. (przyznana w 2016 r.); Medal Srebrny Za Długoletnią Służbę przyznany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2017.

KONKLUZJA

Niniejszym przedstawiam **pozytywną recenzję osiągnięć dr hab. Roberta Rogali, prof. UMK, w związku z postępowaniem o nadanie mu tytułu profesorskiego.**

Jego dorobek twórczy, artystyczny i naukowy, oraz autoreferat razem z realizacjami i wybranym najważniejszym dziełem, mają wybitny charakter. Nadto tworzą bardzo spójny przekaz, który daje obraz wysokiego poziomu wyborów autora w dyscyplinie konserwacji zabytków.

To spełnia wymogi dotyczące nadania tytułu profesorskiego w świetle Ustawy o Stopniach Naukowych i Tytule Naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z dn.14 marca 2003 (Dz. U. Nr 65 poz.595) tekst z 3.06.2016 r.(Dz.U.poz.882) z późniejszymi zmianami.

Uzasadnienie opieram na danych z dokumentacji, z których wyłania się nie tylko wybitny dorobek, ale także dojrzała postawa kandydata jako nauczyciela akademickiego. Zwraca uwagę bardzo szeroki zakres zagadnień i projektów konserwatorskich, głównie w zakresie konserwacji malarstwa ściennego, obiektów na podłożu drewnianym, jakie realizował w Polsce a także w Wietnamie, Egipcie i innych krajach. To wiele mówi o szerokich horyzontach zainteresowań i odpowiedzialności autora oraz obdarzeniu go zaufaniem do jego zdolności i wiedzy.

